

Πεντηκοστάριον Χαρμόσουνον

Τὸ Ταξίδι Συνεχίζεται
μέσα στὸ Φῶς τῆς Ἀναστάσεως
πρὸς τὴν Δόξα τῶν Ἑσχάτων

■ Κυριακὴ Δ' Ἰωάννου: τοῦ Παραλύτου

Ὁ Παράλυτος, ἡ Κολυμβήθρα καὶ τὸ Βάπτισμα*

Θεολογικὴ καὶ κοινωνικὴ προσέγγιση

Τὸ Βάπτισμα συνδεόταν στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Παράδοση κυρίως μὲ τὴν Ἀγρυπνία τοῦ Πάσχα. Τότε, πλῆθος ἀνθρώπων, ποὺ εἶχαν στὴν διάρκεια τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς κατηχηθεῖ, ἔρχονταν [εἰσέρχονταν] πανηγυρικὰ διὰ τοῦ Βαπτίσματος στὴν Ἐκκλησία.

Ἡ λαμπάδα τῶν Νεοφώτιστων, ποὺ συνδέεται μὲ τὴν πασχαλινὴ λαμπάδα, ἀποτελεῖ σύμβολο τοῦ ἐσωτερικοῦ Φωτὸς καὶ τῆς πνευματικῆς Αναγέννησης τοῦ ἀνθρώπου· **σύμβολο** τῆς μετάβασης ἀπὸ τὴν ζωὴ τοῦ σκότους στὴν Ζωὴ τοῦ Φωτός.

Εἶναι δύσκολο στὶς ἡμέρες μας νὰ ἀντιληφθοῦμε τὸ βαθὺ θεολογικὸ νόημα τῆς *εἰσόδου* τοῦ ἀνθρώπου στὸν χῶρο τῆς Χάριτος. **Καὶ** αὐτό, διότι τὸ Βάπτισμα ἔγινε ἀπλῶς ἓνα *καλὸ ἔθιμο*, ἓνα *πολιτιστικὸ αὐτονόητο* γιὰ βρέφη, συχνὰ χωρὶς πνευματικὴ προοπτικὴ.

Ἴσως δὲν γίνεται εὐρύτερα ἀντιληπτό, ὅτι ἡ *εἴσοδος* στὸ ἀγιασμένο ὕδωρ τῆς Κολυμβήθρας χαριτώνει τὸν ἄνθρωπο καὶ δραστηριοποιεῖ ὅλες τὶς ψυχικὲς του δυνάμεις γιὰ τὸν πολύμορφο πνευματικὸ ἀγῶνα.

Ἀὲν κατανοεῖται ἐπίσης, ὅτι ἡ ἔνταξη αὐτὴ ἀποσπᾷ ἀπὸ τὴν μοναξιά καὶ φέρει σὲ κοινωνία τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὸν Χριστὸ καὶ μεταξύ τους. **Τοὺς** καθιστᾷ ὄντως ἀδελφοὺς ἐν Χριστῷ.

Καὶ λέγονται αὐτά, διότι τὶς ἀνοιξιάτικες αὐτὲς ἡμέρες γίνονται στοὺς ἐνοριακοὺς Ναοὺς πολλὲς Βαπτίσεις νηπίων καὶ σύμφωνα μὲ ἐπισημες στατιστικὲς, πάνω ἀπὸ τὸ 90% τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ βαπτίζει τὰ παιδιά του.

Πῶς τώρα φθάνουμε στὸ σημεῖο, ἐνῶ οἱ νέοι

ἀποτελοῦν μέλη τῆς Ἐκκλησίας, νὰ μὴν «πᾶνε στὴν Ἐκκλησία», δύσκολα ἐρμηνεύεται.

* * *

Ὅσα εἰπώθηκαν πὶο πάνω γιὰ τὸ Βάπτισμα, μποροῦν νὰ συνδεθοῦν μὲ τὸ σημερινὸ Εὐαγγελικὸ Ἀνάγνωσμα (Ἰωάν. ε' 1-15). **Ἡ** σύνδεση αὐτὴ ἐξάλλου ἀπαντᾷ τόσο στὴν ὑμνολογία ὅσο καὶ στὴν πατερικὴ σκέψη καὶ θεολογία.

Ἡ Προβατικὴ Κολυμβήθρα ἦταν τύπος τῆς Κολυμβήθρας τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, γράφει ὁ Ζιγαβηνός. **Καὶ** ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἐπισημαίνει, ὅτι τότε μόνο ἓνας εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ θεραπευθεῖ, ἐνῶ στὸ Βάπτισμα τῆς Ἐκκλησίας «κᾶν ἡ οἰκουμένη πᾶσα ἔλθη, ἡ χάρις οὐκ ἀναλίσκεται».

Καὶ πράγματι, ἡ **Χάρη εἶναι ἀνεξάντλητη, ἀρκεῖ ὁ Χριστιανὸς νὰ ἀνταποκρίνεται στὴν ἔλευση τῆς Χάριτος καὶ μὲ ἐπίγνωση νὰ ζεῖ σὲ κοινωνία μὲ τοὺς ἄλλους τὸ Μυστήριο τῆς Πίστεως.**

Ὅταν βιώνεται ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐνότητα ὡς **σχέση καὶ κοινωνία**, ὡς ἄρση τοῦ σταυροῦ τοῦ ἄλλου, ὡς συμμετοχὴ στὸ πρόβλημα, στὸν πόνο καὶ στὴν θλίψη, τότε παραμερίζεται ἡ μοναξιά καὶ γεμίζει ἡ κοινωνία ἀπὸ ἀνθρώπους.

Ὅταν ὁμως καλλιεργεῖται στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο ἡ **ἀτομικὴ εὐσέβεια**, αὐτὴ διαχέεται καὶ στὴν κοινωνία ὡς ἀτομισμὸς καὶ ὡς συμφεροντολογικὸς ἐγωκεντρισμὸς. **Τότε** ψάχνουμε ἀνθρώπους καὶ δὲν τοὺς βρίσκουμε. **Ἀναζητοῦμε ἀνθρωπιά** καὶ αὐτὴ ἔχει ξεθωριάσει. **Ὅποτε**, βρίσκει πρόσφορο ἔδαφος ἡ μοναξιά καὶ ἡ ἀπελπισία.

Ὁ Χριστὸς ὡς Θεάνθρωπος ἀποτελεῖ πρότυπο *ἀύθεντικοῦ ἀνθρώπου*. **Δὲν** ἦλθε στὸν κόσμο γιὰ νὰ διακονηθεῖ, ἀλλὰ νὰ διακονήσει καὶ νὰ προσφέρει τὴν Ζωὴ Του γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ δημιουργήματός Του.

Ὅμως, σέβεται τὴν ἐλευθερία καὶ τὸ αὐτεξούσιο τοῦ ἀνθρώπου. **Δὲν** ἐπεμβαίνει βίαια στὴν ζωὴ του. **Ἀκόμη** καὶ γιὰ τὸ δῶρο τῆς ὑγείας ἐρωτᾷ: **«Θέλεις ὑγίης γενέσθαι;»**. **Μιὰ** ἐρώτηση μᾶλλον περιττὴ γιὰ κάποιον πού περιμένε τριάντα ὀκτώ ἔτη.

Καὶ ὁμως, ἡ ἀπάντηση ἀποκαλύπτει τὸ *πρόβλημα τοῦ παραλύτου*, ὁ ὁποῖος εἶχε δεχθεῖ μοιρολατρικὰ τὴν κατάστασή του καὶ δὲν εἶχε τὸ κουράγιο καὶ τὴν ἐλπίδα νὰ σηκωθεῖ, γιὰ νὰ εἰσέλθει στὰ ἱαματικὰ νερά.

Φαίνεται, ὅτι δὲν ἦταν μόνο σωματικά, ἀλλὰ καὶ ψυχικά παράλυτος. **Ἀντὶ** λοιπὸν μὲ πόθο καὶ λαχτάρα νὰ ἀπαντήσει: **«Ναὶ Κύριε, θέλω νὰ γίνω καλά»**, μεταθέτει τὸ πρόβλημα, λέγοντας: **«Δὲν** ἔχω ἄνθρωπο νὰ μὲ βάλει στὴ δεξαμενὴ, ὅταν ταραθοῦν τὰ νερά».

Κι ὁ Ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων, ἀνατρέποντας τὴν λογικὴ τῆς ἀπελπισίας τοῦ λέγει: «**Σ**ήκω πάνω, πᾶρε τὸ κρεβάτι σου καὶ περπάτα». **Κ**αὶ ἀμέσως ἐγίνε υἱγής, πῆρε τὸ κρεβάτι του καὶ περπατοῦσε.

Δὲν χρειάζεται νὰ σχολιασθεῖ ὁ φθόνος καὶ ἡ τυπολατρία τῶν θρησκευτικῶν ἀρχόντων τῶν Ἰουδαίων, γιὰ τὴν δῆθεν παράβαση τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου.

* * *

Ἄς ἐστιασθεῖ ἡ προσοχή μας στὴν εὐθύνη τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι στὰ νεοβαπτίζόμενα παιδιά.

Χαρὰ Θεοῦ κατὰ τὴν ἡμέρα ποὺ βαπτίζεται στὰ ἁγιασμένα νερὰ ἓνα νέο μέλος, κατὰ κανόνα μικρὸ παιδί, καὶ εἰσέρχεται στὴν Ἐκκλησία.

Συμμετέχουμε πλῆθος ἀνθρώπων: Κληρικοί, Ἀνάδοχοι, συγγενεῖς, φίλοι, γείτονες, συνάδελφοι καὶ γνωστοί.

Ἡ ἀτμόσφαιρα πανηγυρική, συγκινητική καὶ εὐφρόσυνη. **Ὅ**λοι δίδουμε εὐχές καὶ χαίρομαστε τὴν μεγάλη αὐτὴ στιγμή.

Ἀλλά, μήπως αὐτὸ κρατᾶ μόνο λίγες ὥρες; **Π**οῦ εἴμαστε, ἀλήθεια, ὅλοι ἐμεῖς, ὅταν τὸ παιδί αὐτὸ ἀρχίζει νὰ ἀντιμετωπίζει τὴν μοναξιά, τὴν ἐφηβικὴ μελαγχολία, τὸ ἄγχος τῆς ζωῆς, τὶς ἐσωτερικὲς συγκρούσεις, τὰ ἀδιέξοδα καὶ τὶς πρῶτες ἀπογοητεύσεις; **Εἴ**μαστε δίπλα του ὡς ἄνθρωποι ἢ ὡς κριτὲς καὶ τιμητές;

* * *

Εἶναι λυπηρὸ στὴν σημερινὴ κοινωνία, νέα παιδιά νὰ παραλύουν ψυχικὰ καὶ νὰ φωνάζουν «ἄνθρωπον οὐκ ἔχω».

Ἄς σκεφθοῦμε σοβαρὰ τὴν εὐθύνη μας, ἐπαναφέροντας στὴν κοινωνία τὴν ἀνθρωπιά μὲ ἀναφορὰ στὸν Θεάνθρωπο Χριστό, τὸν Ἀναστημένο Κύριο.

□

(*) Πρωτ. Βασιλείου Ἰ. Καλλιακμάνη, Μαθητεύοντας στὸ Εὐαγγέλιο τῆς Κυριακῆς, ἔκδοση Ἱερῶς Μητροπόλεως Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως, Θεσσαλονίκη 2011.

• Ἐπιμέλ. ἡμετ.